

KJV 2011-2012 (GROEP 4)

Het meisje dat in een doosje wilde kruipen / Karen Curé
(door Annie Moenaert)

Auteursinfo (zie ook www.villakakelbont.be)

Karen Curé is geboren in Gent op 20 juni 1967 en groeide op in Hasselt en Diepenbeek. Ze studeerde voor bio-ingenieur aan de Universiteit van Gent. Haar interesses zijn: wandelen, fietsen, spaghetti eten, in bibliotheken rondlopen, knus op de zetel een boek lezen, voorlezen aan kinderen. Na haar studies vertrok ze naar Chili, waar ze vier jaar werkte. Nu woont ze in Gent met haar achtjarige dochter. Hoewel de afstand groot is, dringt Chili nog dagelijks hun huiskamer binnen via de telefoon, muziek, internet, voetbal, familie en vrienden. Een eigenzinnige stukje Chili is nu ook in dit boek gekropen.

Maarten Deckers is geboren in Heusden-Zolder in 1977 en woont momenteel in Hasselt. Hij heeft een grafische opleiding gevolgd aan de Arteveldehogeschool in Gent en daarna schilderkunst aan de Academie van Heusden-Zolder.

In 2002 is hij eerder toevallig bij Clavis Uitgeverij in Hasselt terechtgekomen. Daar verzorgde hij de lay-out van kinder- en jeugdboeken, en maakte hij allerlei promotiemateriaal, zoals posters, flyers, folders... Na een paar jaar meegewerkt te hebben aan een heleboel leuke prentenboeken en leesboeken, begon het te kriebelen en wilde hij zelf ook wel eens proberen om een leesboek van een leuke cover te voorzien. Hij wist een van de uitgevers te overtuigen en kreeg een kans.

Ondertussen heeft hij al een zestigtal covers ontworpen voor Clavis-auteurs, onder meer voor Anthony Horowitz, Monica Feth, Stefan Boonen, Patrick Lagrou, Kristien Dieltiens, Aline Sax... Hij vindt het heel leuk om zich te verplaatsen in de wereld die een auteur gecreëerd heeft en probeert die zo goed mogelijk om te zetten in een coverafbeelding. Voor het maken van coverillustraties werkt Maarten graag met foto's en collages die hij bewerkt in Photoshop. Zo nu en dan gebruikt hij verf (bv. voor *Blauwe Matrozen* van Begga Dom) of tekent hij iets met de computer (bv. voor *De heks van Brigantia* van Stefan Boonen).

Sinds 2007 is Maarten gestart als deeltijds zelfstandige en maakt hij naast reclamewerk ook coverillustraties voor non-fictieboeken van Acco, Politeia... Eind 2010 is Maarten zijn eigen ontwerpstudio gestart.

Kort samengevat

Monica (12) woont met haar ouders en zus (8) in Chili, maar omdat oma ziek wordt keert de hele familie terug naar België. Ze zullen daar een jaar blijven, tot oma weer beter is.

Luna Paz heeft Monica een juwelendoosje gegeven, een blikken doosje met op het deksel de zeenimf, La Pincoya. In het doosje komen geen juwelen maar briefjes met afspraken. Op elk briefje staat een afspraak die Monica met zichzelf maakt voor als ze weer terug is in Chili. Maar ondertussen moet ze zich wel zien te redden in België. Mama heeft een heel leuke baan gevonden en papa zoekt nog werk. Monica moet natuurlijk naar school en ze vindt het vreselijk moeilijk. Ze mist haar vriendin Luna heel erg. Ze barst van de heimwee.

Op school lukt het haar ook niet om contact te maken, ze geeft steeds stugge antwoorden als iemand haar wat vraagt. Het enige wat ze wil is terug naar Chili. Haar zus Marisol past zich veel sneller aan, die heeft meteen weer vriendinnen. Maar Monica vindt geen vriendinnen, de ene keer is het ene meisje haar beste vriendin en de volgende week is weer iemand anders haar beste vriendin en vindt ze haar vorige vriendin stom. Nee, Luna en Monica dát waren pas vriendinnen, échte vriendinnen. Monica mailt veel naar Luna maar die heeft geen eigen computer, ze moet dan naar een internetcafé of naar haar vaders werk, dus veel antwoord krijgt ze niet. Monica schrijft dan maar een brief en als ze een kaartje terugkrijgt is ze boos. Waarom geen brief?

Kortom, Monica heeft het moeilijk met haar nieuwe leven. Daarbij moet ze ook nog elke woensdagmiddag naar oma. Oma kan heel weinig, ze ligt aldoor in bed. De verpleegsters komen af en toe eens kijken en oma is altijd aan het mopperen op hen. Ook tegen Monica is ze niet echt leuk. Oma is een beetje verbitterd. Monica snapt dat niet, ze doet toch niets verkeerd? Maar af en toe zegt oma iets dat Monica een raar gevoel geeft. Hoe kan het dat oma bepaalde dingen weet? Zoals de tekst van het Spaanse liedje? Waarom krijgt ze zo'n gek gevoel als oma iets zegt over 'Koekie'?

Soms is Monica bang, zal oma wel beter worden? Zullen ze wel terug gaan naar Chili? Oma wil in het begin liever niets over Chili horen, maar Monica maakt tekeningen, vertelt oma hoe het er daar uit zag en welke verhalen er in Chili verteld werden, zoals over de zeenimf. Langzamerhand ontdooit oma. En dan mag Luna Paz komen logeren! Monica is gek van blijdschap. Maar Luna opent haar de ogen, in haar onschuld zegt ze dingen die Monica heel moeilijk vindt, maar toch is het goed dat Monica nu eindelijk alles weet. De puzzel valt in elkaar.

Structuur

De opbouw is boeiend. Gedeeltes over het wennen aan België en het groeiende contact met haar oma worden afgewisseld door de bijzondere verhalen over Chili die Monica aan haar oma vertelt. Die verhalen zijn cursief gedrukt.

De korte, getitelde hoofdstukken beslaan slechts twee tot vier pagina's.

De cover van het boek, dat Monica's liefde voor Chili in de vorm van een soort collage uitbeeldt, past mooi bij de sfeer van het boek.

Thema, tips en verwerkingsmogelijkheden

Thema's in dit boek zijn heimwee en verhuizen. Dat kan het begin zijn van een gesprek met de juryleden:

- Heb je wel eens heimwee gehad? Kan je dat gevoel beschrijven?
- Kan je je inleven in Monica en kan je je inbeelden hoe het voelt om in een vreemd land te zijn?
- Maak met de juryleden een collage met elementen die in het boek voorkomen. Nadien kan je bespreken hoe de illustrator te werk gaat.

Cover: Maarten Deckers vertelt hoe de cover tot stand kwam

‘Zoals meestal ben ik aan deze cover begonnen na een brainstormsessie met Iris Vansteelandt, de toenmalige uitgever bij Clavis Uitgeverij. (Toen ik deze cover ontwierp, werkte ik zelf ook nog bij Clavis. Intussen werk ik enkel nog op freelance basis.)’

‘Gezien de hoeveelheid covers die ik toen moest ontwerpen, lukte het niet altijd om zelf het verhaal volledig te lezen en in dat geval hielp Iris mij door een lijst te maken van elementen of objecten die in het verhaal een rol spelen, samen met een goede beschrijving van de sfeer van het boek. Iris vroeg gewoonlijk ook aan de auteur om zo'n lijstje samen te stellen en dat heeft Karen in dit geval ook gedaan.’

‘Nadat we besproken hebben welke elementen of objecten kunnen dienen voor de cover, begin ik aan een reeks losse schetsen (manueel) waaruit al snel een paar coverideeën ontstaan. Om die ideeën vervolgens wat concreter te maken, ga ik op zoek naar gepast fotomateriaal. Ofwel door op online beeldbanken te zoeken of door een aantal objecten te fotograferen.’

‘Vanaf dan werk ik hoofdzakelijk verder op computer (met software zoals Photoshop, Illustrator en Indesign) en probeer ik snel een paar ideeën uit met de foto's die ik heb verzameld. Meestal wordt dan vrij snel duidelijk wat kan werken en wat niet en welke weg ik best verder volg. En dat kan heel uiteenlopend zijn. Soms volstaat het om maar één object of situatie af te beelden of om enkel iets te doen met een sprekende titel... maar soms verzamelen we zoveel bruikbaar beeldmateriaal dat een collage zoals bij *Het meisje dat in een doosje wilde kruipen* volgens ons de beste oplossing is.’

‘Zoals je kan zien staat er op de cover een blikken doosje, een gele vissersboot (zoals Karen gezien heeft in Chili), schelpjes (die Monica verzamelt in het verhaal), een zwaan, een gekleurde (en vrolijke)

paraplu voor in het regenachtige België, een foto van de Osornovulkaan in Chili, meeuwen, een icoon van een vliegtuig en bloemen.’

‘Voor de collage ben ik gestart met foto’s van stukken oud papier, briefpapier (verwijzend naar de brieven in het boek) en stof (het stukje met blauwe bloemen dat over de rug loopt is een foto van een tafellaken) die ik over mekaar heb gelegd tot ik een interessante compositie had. Daarna heb ik er één voor één andere beeldelementen aan toegevoegd, dikwijls in halftransparante lagen om meer structuur in de achtergrond te krijgen. Aan het midden van het voorplat heb ik bijvoorbeeld grotendeels transparant een kaart van Chili toegevoegd (je kan ‘Santiago’ nog lezen). Daarna heb ik ook de andere elementen zoals de boot, de zwaan... een plaats gegeven. Ook hier heb ik stukjes stof gebruikt als zogezegde schaduw onder de boot en de zwaan.’

‘Voor de kleuren heb ik me, zoals je kan zien, vrij strikt aan blauwe en geelachtige tinten gehouden, zodat de verschillende elementen in de achtergrond een mooi geheel zouden vormen en belangrijkere elementen zoals de boot, de zwaan... beter naar voren zouden komen.’

‘De twee cirkels op het voorplat verwijzen een beetje naar “Monica voelde zich een stip worden ...” en symboliseren Chili en België. De gele cirkel staat voor het zonnige Chili, aangevuld met in de achtergrond de kaart van Chili en in de voorgrond de blikken doos en de vissersboot. De blauwe cirkel staat voor België en die heb ik aangevuld met de gekleurde paraplu. Beide cirkels overlappen mekaar (blauw + geel = groen) wat het samenkomen van de twee werelden van Monica symboliseert.’

‘Ten slotte heb ik voor de flaptekst en de titel een lettertype gekozen dat lijkt op een handschrift en dat verwijst naar handgeschreven brieven en dagboekfragmenten. Bij het drukken van het boek (in een extra drukgang) werd ook nog vernis toegevoegd bovenop een aantal elementen en hier en daar in de vorm van bloemen.’

Tekst: Karen Curé vertelt over het verhaal

Hoe ik erop kwam om dit verhaal te schrijven

‘Ik wou zou graag een boek schrijven, maar ik wist niet of ik daar in zou slagen. Daarom zocht ik voor mijn eerste verhaal iets waar ik gemakkelijk over kon vertellen.

Ik heb een hele tijd geleden zelf in Chili (in de buurt van Puerto Montt) gewoond om vissen en schelpdieren te kweken. Ik heb daar verschillende verhalen gehoord, echtgebeurde (walvis) en legendes (Pincoya) en ik vond dat een mooi uitgangspunt voor een boek.’

‘Ik dacht eerst aan een grootvader die in Chili had gewoond, die aan zijn kleinzoon verhalen zou vertellen. Maar dat leek me niet zo origineel. Ik heb het toen omgedraaid. Ik heb het kleinkind verhalen laten vertellen aan de grootouder en in plaats van een grootvader en kleinzoon maakte ik er een kleindochter en grootmoeder van. Zo ontstond verhaal van het meisje dat in een doosje wilde kruipen.’

Wat ik wil bereiken met dit boek

‘Leesplezier voor jong en oud! Ik wil niet zozeer een aardrijkskundeles geven over een ander land, maar ik wil graag de lezer laten proeven van een andere cultuur zonder in clichés te vallen. Zelf wil ik ook kunnen spelen met taal (bijvoorbeeld nieuwe woorden maken).’

Hoe de ideeën voor mijn boeken rijpen

‘Meestal begint het met een kleine gebeurtenis dat in mijn hoofd blijft zitten (een jongen die zijn bord soep niet wil eten of een meisje dat geen rok wil dragen...) en die ideeën groeien soms uit tot een heel verhaal. Wat er precies achter die verhalen zit, moet ik zelf ontdekken als ik het opschrijf. Zelden weet ik op voorhand waar het verhaal naar toe gaat en soms weet ik zelf niet waar het over gaat tot ik het geschreven heb.’

Zoektocht naar een illustrator

‘Die heeft de uitgeverij voor mij gezocht. Ik mocht wel ideeën geven voor de kaft en daar hebben ze rekening mee gehouden. Ik zei dat ik veel geel en blauw zag (kleuren van Puerto Montt), vulkanen, vissersbootjes, een doosje en een zwaan. Die staan er allemaal op. De walvis niet, maar als je goed kijkt in de schaduw van de vulkaan, zou je toch een walvis kunnen zien. In ieder geval vond ik de kaft heel mooi.’

Wat ik nog kwijt wil aan de juryleden

‘Ik ben heel benieuwd naar de reacties. Het is voor mij de eerste keer dat ik een boek schrijf en dus ook de eerste keer dat ik in de KJV-selectie zit. Ik vind het heel spannend en ben ook een beetje bang. Maar ik wil alle reacties lezen, ook de minder goede. Ik ben in ieder geval heel benieuwd!’

Tot slot: www.kjv.be

Laat de juryleden online hun zeg doen bij het boek en/of lees er de commentaren van andere juryleden.

www.kjv.be → Welke boeken moet ik lezen → groep 4

Klik op de cover om commentaar te geven bij dit boek

Heb je foto's of tekeningen gemaakt? Toon ze online!

www.kjv.be → Prikbord → groep 4